

Expert na penze: Změny přicházejí pozdě. Vláda by mohla narazit u Ústavního soudu

tydenikhrot.cz/clanek/expert-na-penze-zmeny-prichazi-pozde-vlada-by-mohla-narazit-u-ustavniho-soudu

Vláda Petra Fialy chce jen několik měsíců před mimořádnou valorizací starobních penzí pozměnit mechanismus jejího výpočtu. Senioři tak dostanou méně peněz.

Vojtěch Krebs | foto Tomáš Novák, týdeník Hrot

Podle valorizace stanovené zákonem měl průměrně důchod od června stoupnout zhruba o 1500 korun. Podle vládního návrhu změny zákona, kterou by měla do března projednat Sněmovna, ale poroste v průměru jen o 750 korun. „Vláda přišla s návrhem pozdě. Takové změny měly být předloženy již v minulém roce a důkladně odborně prodiskutovány,“ komentuje to přední český expert na penze, profesor Vojtěch Krebs z Národohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické v Praze.

Vláda se rozhodla, že změnou zákona sníží červnové navýšení penzí. Co na to říkáte?

Materiálů, jak změnit valorizaci, jsme již z dílny ministerstva práce a sociálních věcí viděli hodně. Byla například zpracována varianta snížit úroveň valorizace pouze na dvě třetiny inflace. Podle posledního návrhu, na který se mě ptáte, by v červnu mělo být přidáno 400 korun všem důchodcům a zásluhová složka by vzrostla pouze o 2,5 procenta. Jako zásadní problém vnímám to, že vláda přichází s návrhy na úpravu valorizace velmi pozdě, jen několik měsíců od předpokládaného navýšení penzí. Takové změny měly být předloženy již v minulém roce a důkladně odborně prodiskutovány. Není také jasné, jak budou probíhat další valorizace.

Podle výpočtu ekonoma Lukáše Kovandy by se v případě přijetí zákona v červnu zvýšila průměrná starobní penze o 754 korun namísto původních 1771 korun. Důchodce s průměrnou penzí tedy přijde o 1017 korun měsíčně. Do konce letoška bezmála o 7120 korun.

Ano, tak to skutečně podle toho návrhu vychází. Rád bych ale doplnil, že o peníze přijdou senioři i v dalších letech, protože další valorizace se bude vypočítávat už z těchto nižších důchodů.

Do důchodu až v 68 letech? Jurečka má plán penzijní reformy.

Prodloužení věku odchodu do starobního důchodu z 65 let na 68 let. To je jeden z pracovních návrhů ministerstva práce a sociálních věcí, které chce ještě letos představit hlavní parametry penzijní reformy.

Tyto změny nejsou předjednány s opozicí. Lze očekávat, že je vláda nestihne protlačit parlamentem?

To samozřejmě záleží na tom, jak k věci přistoupí sněmovní většina složená z poslanců vládních stran – 108 hlasů ve Sněmovně je k přijetí novely dostatečných. Problémy nelze čekat ani v Senátu. Zaznamenal jsem, že vedení Sněmovny v čele s předsedkyní Markétou Pekarovou Adamovou již připravuje změnu jednacního řádu, který upravuje mechanismy přijímání zákonů ve Sněmovně. Pokud budou tyto změny přijaty, mohla by se prosadit i zrychlená úprava zákona o valorizaci, protože by opozice ztratila možnost obstrukcí. Takto rychlá změna valorizace penzí by mohla narazit u Ústavního soudu.

Zvýšení věku odchodu do důchodu na 68 let, úpravy valorizací... Vidíme tu už první snahy o penzijní reformu?

V poslední době jsme zahlceni celou řadou návrhů ze strany ministerstva práce a sociálních věcí. Pokud se na ně ale podíváte důkladněji, jsou to jenom parametrické změny současného stavu. O žádnou reformu se tedy nejedná. Ještě v loňském roce ministr Marian Jurečka uvažoval o vzniku takzvaného nultého pilíře důchodového systému. Tento návrh mu připravila odborná Komise

pro spravedlivé důchody. Z nultého pilíře by dostávali všichni důchodci s nárokem na penzi dávku ve stejné výši, tedy jakýsi základní důchod. To by znamenalo skutečnou reformu. Je škoda, že v současné době se o tom již nemluví.

Podle jednoho z návrhů MPSV bychom měli odcházet do penze až v 68 letech. Měl by se důchodový věk posunout?

Tento parametr důchodového systému je velmi důležitý, a hlavně mu každý rozumí, například na rozdíl od konstrukce důchodu. Zejména je klíčový pro první pilíř systému, který je v ČR rozhodující. Doba dožití se sice zvyšuje, ale délka života ve zdraví stagnuje. Dnes máme prakticky pružný věk odchodu do důchodu, protože je možno odejít až o pět let dříve a pozdější odchod není limitován. V řadě evropských zemí je zákonný věk odchodu do důchodu 67 let a vyšší, ale skutečný věk je většinou nižší. V současné době není nutno tuto otázku nastolovat a je třeba se zabývat spíše dřívějším odchodem do důchodu u náročných profesí. Zatím byly vybrány pouze některé profese záchranných složek, mělo by to ale být širší. Je nutno si uvědomit, že zvýšení věku odchodu do důchodu přinese nárůst invalidních důchodů a předčasných důchodů, a tak úspora v důchodovém systému nebude tak velká.

Pokud byste měl možnost přijít s vlastním plánem důchodové reformy, co byste navrhl?

Myslím, že se stačí podívat na již existující návrhy Komise pro spravedlivé důchody, které jsou dostatečně kvalitní a navrhují jak spravedlivou, tak technickou, popřípadě úspornou variantu. Byl bych pro to, aby základní důchod, tedy nultý pilíř, byl hrazen z daňových výnosů.

Vojtěch Krebs (72)

- Přední český odborník na sociální politiku, expert pro oblast penzí.
- Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, obor teorie řízení podniků. Na Národohospodářské fakultě VŠE získal profesuru v oboru hospodářská politika. Dodnes zde působí jako profesor.

- V minulosti byl vedoucím katedry sociální politiky, proděkanem NF VŠE a rovněž prorektorem VŠE pro pedagogiku.
  - Je členem redakčních rad několika odborných časopisů.
-

Sbohem, kolonie! Komu připadne základna na ostrově Diego García?

Britové vyjednávají o odchodu z Čagoských ostrovů v Indickém oceánu. Na atolu Diego García tam sídlí klíčová americká základna

